

Hĺbkové ex post hodnotenie vybraných regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí - formulár

Spracovateľ: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
odbor zlepšovania podnikateľského prostredia

Gestor/gestori právneho predpisu: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky

Názov právneho predpisu/právnych predpisov: Zákon č. 473/2005 Z. z. o poskytovaní služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o súkromnej bezpečnosti) v znení neskorších predpisov

Lokalizácia: § 60 ods. 2 písm. e)

Účinnosť: 01. 02. 2013

Regulácia, ktorá je predmetom ex post hodnotenia: Regulácia č. 31

Rozsah náležitostí záverečnej správy

Špecifikácia¹:

- Internetový odkaz na legislatívny proces hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex:

- Internetový odkaz na číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu:
<https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/cpt&ZakZborID=13&CisObdobia=5&ID=115>

Hĺbkové ex post hodnotenie:

- ☒ regulácie/regulácií jedného právneho predpisu
- ☐ navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

¹ Informácie sa neuvádzajú, ak bola hodnotená úprava predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Pred týmto dátumom neexistovala povinnosť vypracovať Analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie.

9.1 Základné informácie k hodnotenej regulácii

9.1.1 Opis regulácie a jej pôsobenia:
Novelizáciou zákona o súkromnej bezpečnosti sa dňa 1. 2. 2013 do § 60 ods. 2 pridalo písm. e), ktoré rozšírilo rozsah náležitostí záverečnej správy. K identifikačným údajom účastníkov zmluvy o poskytovaní detektívnej služby a dátumu jej uzavretia a predmetu zmluvy o poskytovaní detektívnej služby sa okrem iného pridala aj povinnosť uvádzať náklady a výšku odplaty za poskytnutie detektívnej služby.
9.1.2 Znenie podnetu z podnikateľského prostredia (ak je k dispozícii)
V aktuálnej právnej úprave platí, že v záverečnej správe musia byť uvedené okrem identifikačných údajov účastníkov, predmetu zmluvy, času a skutočného priebehu poskytovania detektívnej služby a výsledku poskytovania detektívnej služby aj náklady a výška odplaty za poskytnutie detektívnej služby. Predmetom ex post hodnotenia má byť prehodenie rozsahu náležitostí záverečnej správy z dôvodu ochrany obchodného tajomstva.
9.1.3 Identifikácia dotknutých subjektov:
Ex ante: V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, pretože právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť identifikované subjekty, pri ktorých sa predpokladalo, že ich bude regulácia ovplyvňovať. Ex post: Záverečnú správu musí vypracovať každá fyzická a právnická osoba, ktorej je udelená licencia na prevádzkovanie bezpečnostnej služby. Podľa informácií Ministerstva vnútra Slovenskej republiky pôsobí k 31. 12. 2023 na území SR 596 fyzických a právnických osôb, ktoré prevádzkujú niektorý z druhov bezpečnostných služieb.
9.1.4 Identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie z ex ante fázy (ak bola vykonaná):
V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, pretože právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie z ex ante fázy.

9.2 Vyčíslenie dopadu na podnikateľské prostredie – porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov právneho predpisu²

Tabuľka č. 1: Výpočet skutočných vplyvov regulácie/regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (údaje sú uvedené po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

EX POST								EX ANTE ³	EX POST – EX ANTE
Poradové číslo regulácie	Stručný a zrozumiteľný opis regulácie	Lokalizácia	Účinnosť právneho predpisu / regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnik. v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
31	Rozsah náležitostí záverečnej správy	§ 60 ods. 2 písm. e)	01.02.2013	Prevádzkovatelia bezpečnostných služieb	596	-	-	-	-

² Kalkulácia nákladov sa uvádza pre každé hodnotené ustanovenie právneho predpisu, v prípade kalkulácie pre celý právny predpis ako celok je táto skutočnosť uvedená v lokalizácii.

³ Ex ante časť sa nevypĺňa, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

9.2.1 Spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:
Ex ante náklady: V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, a teda neboli ani vypočítané vplyvy na podnikateľské prostredie, pretože právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť spôsob vypočítania predpokladaných vplyvov na podnikateľské prostredie. Ex post náklady: Nedokážeme kvantitatívne vyjadriť náklady, ktoré aktuálne regulácia spôsobuje podnikateľským subjektom. Náklady a výška odplaty za poskytnutie detektívnej služby je súčasť záverečnej správy, ktorá obsahuje náležitosti, ktoré okrem iného zahŕňajú aj interné náklady a spôsob stanovovania cien. Zverejnenie týchto informácií môže ohroziť konkurencieschopnosť, reputáciu a profesionálny imidž.
9.2.2 Zdroj početnosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):
Zdrojom početnosti sú interné štatistiky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.
9.2.3 Dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post) (ak vznikol):
V ex ante fáze analýza vplyvov nebola vykonaná z dôvodu, že hodnotená regulácia bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Rozdiel medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post) preto nebolo možné vyčíslieť / určiť dôvod jeho vzniku.
9.2.4 Dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:
V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, pretože právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť náklady nepredpokladané v ex ante fáze.

9.3 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektami a gestorom právneho predpisu

9.3.1 Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií:		
GESTOR PRÁVNEHO PREDPISU – Zúčastnení zástupcovia: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky Úrad súkromných bezpečnostných služieb Prezídium Policajného zboru		
PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY:		
<u>Cielené konzultácie:</u>		
Oslovené subjekty (obchodné meno, IČO): Slovenská komora súkromnej bezpečnosti (ďalej ako „SKSB“ alebo „komora“), 31749275	Zúčastnené subjekty: Áno ☒ Nie ☐	
Forma a termín vykonania konzultácií:		
Oslovené subjekty: Slovenská komora súkromnej bezpečnosti	Forma: osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐	Dátum vykonania: 22. 08. 2024
<u>Verejné konzultácie:</u>		
Trvanie verejných konzultácií: od 29. 07. 2024 do 09. 08. 2024		
Forma a termín vykonania konzultácií:		
Zapojené subjekty: Združenie podnikateľov Slovenska	Forma: osobne/online ☐ dotazník/e-mail ☒	Dátum zapojenia: 09. 08. 2024

9.3.2 Vyjadrenie podnikateľských subjektov k regulácií:

- vznesené pripomienky voči zneniu regulácie,
- konkrétne problémy regulácie alebo prekážky, ktoré regulácia spôsobuje v praxi.

Zástupca SKSB sa vyjadril, že v súčasnosti je regulácia nastavená tak, že prevádzkovateľ bezpečnostných služieb je na základe ustanovenia § 60 zákona o súkromnej bezpečnosti povinný pri každej zmluve o poskytovaní detektívnej služby spracovať písomnú záverečnú správu. Originál záverečnej správy musí odovzdať druhému účastníkovi zmluvy o poskytovaní detektívnej služby a kópiu uschovávať päť rokov od skončenia plnenia zmluvy. V záverečnej správe musí podľa ustanovenia § 60 ods. 2 uviesť identifikačné údaje účastníkov zmluvy a dátum jej uzavretia, predmet zmluvy o poskytovaní detektívnej služby, čas a skutočný priebeh poskytovania detektívnej služby, výsledok poskytovania detektívnej služby a jeho porovnanie s dohodnutým predmetom zmluvy, ako i náklady a výšku odplaty za poskytnutie detektívnej služby.

Zástupca podnikateľských subjektov upozornil na problematickosť uvádzania nákladov a výšky odplaty za poskytnutie detektívnej služby do záverečnej správy, ktorej originál je povinný odovzdať druhému účastníkovi zmluvy. Podľa jeho vyjadrenia nie je vhodné, aby prevádzkovateľ bezpečnostných služieb uvádzal do záverečnej správy pre zákazníka svoje náklady s ohľadom na zachovanie obchodného tajomstva. Zákazník si v prípade uzatvorenia zmluvy o poskytovaní detektívnej služby platí za výsledok služby, nie za jej vnútorné náklady.

Výška odplaty za poskytnutie detektívnej služby zároveň zahŕňa viacero faktorov, napríklad skúsenosti, čas, riziká a špecializované technológie, ktoré nemusia byť priamo viditeľné z nákladov na poskytnutie služby, pričom dohoda o cene – výške odplaty za poskytnuté služby - je druhej strane známa už pri uzatváraní zmluvy. Uvádzanie nákladov v záverečnej správe môže podľa zástupcu podnikateľských subjektov viesť k nesprávnemu vyhodnoteniu hodnoty služby zo strany druhého účastníka zmluvy a k potenciálnym tlakom na zníženie ceny.

9.3.3 Vyjadrenie gestora k:

- dôvodu vzniku právneho predpisu/regulácie, opis problému, ktorý má riešiť,
- výsledku pôsobenia regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- plneniu cieľa regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- vzniku nepredvídateľných vplyvov (ak sa vyskytli),
- podnetu z podnikateľského prostredia,
- vzneseným pripomienkam podnikateľských subjektov k zneniu regulácie a pôsobeniu v praxi.

Gestor uvádza, že regulácia bola nastavená daným spôsobom z dôvodu potreby ochrany účastníkov zmluvy o poskytovaní detektívnej služby. V záujme ich právnej istoty ukladá zákon o súkromnej bezpečnosti povinnosť pre prevádzkovateľov bezpečnostných služieb spracovať pri každej zmluve o poskytovaní detektívnej služby aj záverečnú správu. Originál záverečnej správy je prevádzkovateľ povinný odovzdať druhému účastníkovi zmluvy a zároveň je povinný uchovávať kópiu tejto správy najmenej päť rokov od ukončenia zmluvného plnenia. Zákon ukladá aj povinné náležitosti záverečnej správy, medzi ktorými sa nachádzajú aj náklady a výška odplaty za poskytnutie detektívnej služby. Zverejnenie týchto skutočností prispieva k vyššej miere transparentnosti medzi poskytovateľom služby a zákazníkom, keďže pomáha zákazníkovi lepšie pochopiť, ako bola vypočítaná cena za poskytnuté služby a prečo je stanovená na konkrétnu úroveň. Uvedenie nákladov zároveň pomáha chrániť druhého účastníka zmluvy pred neprimeranými alebo skrytými poplatkami a v neposlednom rade slúži ako kontrolný nástroj pre štátne orgány, ktoré majú záujem na tom, aby detektívne služby fungovali v súlade s legislatívou a etickými normami.

9.3.4 Alternatívne riešenia z pohľadu podnikateľských subjektov:

- návrhy na zmeny v právnom predpise (úprava znenia/zrušenie regulácie),
- návrhy na úpravu aplikačnej praxe,
- príklady alternatívnych riešení alebo osvedčených postupov z iných krajín (dobrovoľné),
- očakávaná úspora nákladov v dôsledku úpravy/zrušenia regulácie (dobrovoľné).

Na konzultáciách, ktoré sa uskutočnili dňa 22. 8. 2024, zdôraznila v úvode stretnutia SKSB potrebu vytvorenia nového zákona, pretože súčasný zákon o súkromnej bezpečnosti prešiel viacerými novelizáciami, v dôsledku ktorých sa stal neprehľadným a komplikovaným pre podnikateľské subjekty. Vzhľadom na pripomienky, ktoré zazneli v úvode stretnutia, navrhla SKSB zriadenie spoločnej pracovnej skupiny za účelom tvorby nového zákona, prostredníctvom ktorej by sa stanovil rámec a obsah nového zákona na základe úzkej spolupráce všetkých zainteresovaných subjektov.

V nadväznosti na reguláciu uvedenú v ustanovení § 60 ods. 2 písm. e), ktorou sa prevádzkovateľovi bezpečnostných služieb stanovuje povinnosť spracovať písomnú záverečnú správu o poskytnutí detektívnej služby, ktorá obsahuje aj náklady a výšku odplaty za poskytnutie detektívnej služby, SKSB navrhla, aby bola táto povinná náležitosť vypustená zo zákona. Výška odplaty za poskytnuté služby sa stanovuje už v samotnej zmluve o poskytovaní detektívnej služby, druhá strana je teda vopred informovaná o tom, aká bude cena poskytnutej služby. Náklady za poskytnutie detektívnej služby nie sú pre druhého účastníka zmluvy podstatnou náležitosťou, na základe ktorej sa rozhoduje o uzatvorení zmluvného vzťahu, a navyše cenotvorba ako i konečné náklady za poskytnutú službu sú súčasťou obchodného tajomstva prevádzkovateľa.

9.3.5 Vyjadrenie gestora k alternatívnym riešeniam:

Zástupcovia Ministerstva vnútra SR v úvode stretnutia realizovaného 22. 8. 2024 v priestoroch Ministerstva hospodárstva SR reagovali na potrebu prípravy nového zákona, ktorá zaznela od SKSB, protinávrhom – ochotou zapracovať návrhy zásadných zmien do súčasného znenia zákona jeho novelizáciou. Zdôraznili však potrebu zberu viacerých návrhov zásadných zmien, aby nedochádzalo k častým novelizáciám. Gestor zároveň preverí možnosti zriadenia pracovnej skupiny, ktorej členmi budú aj zástupcovia podnikateľského prostredia.

V súvislosti s návrhom upraviť § 60 ods. 2 zákona o súkromnej bezpečnosti gestor súhlasí s alternatívnym riešením navrhnutým zo strany SKSB. Z § 60 ods. 2 sa vypustí písm. e), v ktorom sa ako povinné náležitosti záverečnej správy uvádzajú náklady a výška odplaty za poskytnutie detektívnej služby. K vypusteniu tejto povinnosti dôjde pri najbližšej novelizácii zákona, prípadne v rámci návrhu nového znenia zákona.

9.4 Stanovisko spracovateľa k právnemu predpisu a jeho vplyvu na podnikateľské prostredie

9.4.1 Stanovisko k pôsobeniu právneho predpisu/regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:

Spracovateľ uvádza, že od 1. februára 2013 došlo novelizáciou zákona o súkromnej bezpečnostnej službe k zmene v § 60 ods. 2. Táto úprava rozšírila požiadavky na obsah záverečnej správy. K existujúcim identifikačným údajom zmluvných strán poskytovania detektívnej služby, dátumu jej uzavretia a predmetu zmluvy pribudla povinnosť uvádzať aj náklady a výšku odplaty za poskytnuté detektívne služby.

Spracovateľ vníma upozornenie zástupcu podnikateľov, že podľa § 60 zákona o súkromnej bezpečnosti je prevádzkovateľ povinný v záverečnej správe uvádzať aj náklady a výšku odplaty za poskytovanú detektívnu službu, čo môže narušiť obchodné tajomstvo. Výška odplaty za poskytnutie detektívnej služby zahŕňa rôzne faktory, ako sú skúsenosti, riziká a technológie, ktoré nie sú z nákladov priamo zrejmé. Tieto informácie však zákazník pozná už pri uzatváraní zmluvy, preto nie je potrebné ich uvádzať v správe. Povinnosť zverejniť náklady môže viesť k nesprávnemu hodnoteniu služby zákazníkom a k tlaku na znižovanie cien.

Gestor uviedol, že regulácia bola nastavená na ochranu účastníkov zmluvy o poskytovaní detektívnej služby a na zvýšenie ich právnej istoty. Zákon preto zaviedol povinnosť vypracovať záverečnú správu, ktorú musí prevádzkovateľ odovzdať zákazníkovi a uchovávať kópiu päť rokov. Povinné náležitosti správy, vrátane nákladov a výšky odplaty, podporujú transparentnosť tým, že zákazník lepšie pochopí stanovenie ceny. Uvedenie nákladov chráni pred skrytými poplatkami a umožňuje štátnym orgánom kontrolovať súlad poskytovaných služieb s legislatívou a etickými normami.

Spracovateľ vníma skutočnosť, že povinnosť podnikateľských subjektov uvádzať náklady v záverečnej správe podľa § 60 zákona môže narušiť obchodné tajomstvo a viesť k tlaku na znižovanie cien. Naopak, gestor zdôraznil, že táto povinnosť zvyšuje transparentnosť, chráni zákazníkov pred skrytými poplatkami a podporuje kontrolu súladu služieb s legislatívou a etickými normami. Cieľom regulácie je ochrana účastníkov zmluvy a ich právna istota.

9.4.2 Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:

Spracovateľ vníma návrh SKSB vypustiť povinnosť uvádzať v záverečnej správe náklady a výšku odplaty za poskytovanú detektívnu službu, pretože výška odplaty je už súčasťou zmluvy a druhá strana je o nej vopred informovaná. Náklady na službu nie sú pre zákazníka podstatné pri rozhodovaní o uzatvorení zmluvy, pričom ich zverejnenie môže narušiť obchodné tajomstvo prevádzkovateľa.

Spracovateľ súhlasí so súhlasným stanoviskom gestora k návrhu SKSB na úpravu § 60 ods. 2 zákona o súkromnej bezpečnosti, konkrétne na vypustenie písm. e), ktoré stanovuje povinnosť uvádzať náklady a výšku odplaty za poskytnutie detektívnej služby v záverečnej správe. Táto zmena má byť realizovaná pri najbližšej novelizácii zákona alebo v rámci prípravy jeho nového znenia.

K predmetnému návrhu SKSB zriadiť pracovnú skupinu za účelom tvorby nového zákona, prostredníctvom ktorej by sa stanovil rámec a obsah nového zákona na základe úzkej spolupráce všetkých zainteresovaných subjektov, vyjadruje spracovateľ súhlas a podporuje vznik pracovnej skupiny.

9.4.3 Odporúčenie spracovateľa:		
☐ ponechať reguláciu	☒ upraviť reguláciu	☐ zrušiť reguláciu bez náhrady
☐ upraviť aplikačnú prax		
9.4.5 Ak spracovateľ navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov/ustanovení právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:		
Spracovateľ na základe vstupov zúčastnených strán navrhuje upraviť reguláciu obsiahnutú v § 60 ods. 2 písm. e) zákona o súkromnej bezpečnosti.		

9.5 Vyjadrenie gestora právneho predpisu k vykonanému hĺbkovému ex post hodnoteniu⁴

9.5.1 Pripomienky gestora právneho predpisu k procesu ex post hodnotenia:
Gestor sa v stanovenej lehote nevyjadril.
9.5.2 Vyjadrenie gestora k obsahu stanoviska spracovateľa:
Gestor sa v stanovenej lehote nevyjadril.

⁴ Časť 9.5 je v zmysle bodu 10.2. JM vyplnená v prípade, ak gestor právneho predpisu zaslal spracovateľovi vyjadrenie k vykonanému ex post hodnoteniu do 30 kalendárnych dní od ukončenia hĺbkového ex post hodnotenia